
**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE PUŁAWSKIM
RAPORT ROCZNY
2008**

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła

Opracował:

*starszy informatyk
Robert Morszczyzna*

Spis treści

WSTĘP.....	3
CZĘŚĆ I – DIAGNOSTYCZNA.....	4
I. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	12
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	15
WNIOSKI.....	27
SPIS TABEL.....	28
SPIS RYSUNKÓW.....	29

WSTĘP

Niniejsze opracowanie jest już ósmym z kolei materiałem przygotowanym zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej nt. zawodów deficytowych i nadwyżkowych wśród bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Materiał nawiązuje przede wszystkim do opracowania z marca 2008 roku dotyczącego raportu za rok 2007. Dzięki temu stanowi on pewne porównanie sytuacji na puławskim (powiatowym) rynku pracy w latach 2007 i 2008.

Celem opracowania jest stworzenie materiału wspierającego bieżącą koordynację szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

Opracowanie zawiera interpretację wyników raportu za rok 2008 dotyczącego monitoringu grup zawodowych, grup elementarnych i zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania). W przygotowaniu opracowania wykorzystano tablice sporządzone centralnie na podstawie przekazanych wcześniej danych do MPiPS (Załącznik nr 2 i 3 do MPiPS-01), obrazujące sytuację w powiecie oraz tablice zawierające mierniki stosowane do monitoringu.

Monitoring składa się z jednej części - diagnostycznej. Jest ona analogiczna do monitoringu za I półrocze 2008 roku, zawiera jedynie odniesienie do danych za cały rok. Część prognostyczna, która pojawia się zwykle w raporcie rocznym zostanie, zgodnie z informacjami podanymi przez Departament Rynku Pracy MPiPS w piśmie znak: DRP-VII-074-10-AM/09 z 13.02.2009, przygotowana w późniejszym terminie.

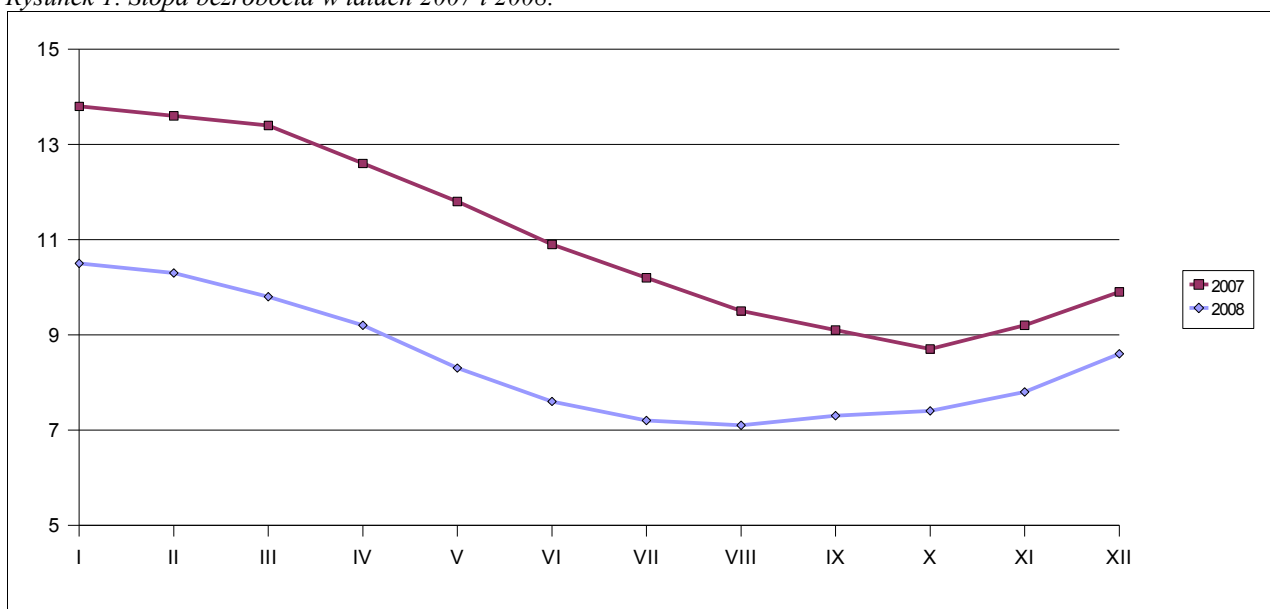
W rozdziale I przedstawiona została sytuacja bezrobotnych wg poszczególnych zawodów. W rozdziale II przeprowadzona została analiza ofert pracy wg zawodów. Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych zawarto w rozdziale III.

CZĘŚĆ I – DIAGNOSTYCZNA

I. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Rok 2008 charakteryzował dalszy spadek bezrobocia w Powiecie Puławskim. W okresie od stycznia do lipca stopa bezrobocia była niemal o 2 punkty procentowe niższa niż w tym samym czasie roku 2007. Nieco wcześniej jednak rozpoczął się coroczny (tzw. sezonowy) wzrost liczby bezrobotnych, który zwykle swój początek miał miejsce na przełomie października i listopada. W roku 2008 lekki wzrost rozpoczął się już w sierpniu, ale fakt wcześniejszego wzrostu bezrobocia nie spowodował wyrównania stanu sprzed roku - w grudniu stopa bezrobocia była nadal niższa niż w tym samym okresie roku poprzedniego (rys. 1).

Rysunek 1. Stopa bezrobocia w latach 2007 i 2008.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Puławach.

W ciągu całego 2008 roku w PUP w Puławach do rejestracji przystąpiło 7850 osób a wyrejestrowało się 8515 bezrobotnych. W porównaniu z rokiem 2007 nastąpił spadek liczby osób odpływających z rejestrów bezrobotnych o 1278 osób. Wraz z mniejszą liczbą wyrejestrowujących się zmniejszyła się także liczba osób podejmujących pracę. W 2007 roku fakt podjęcia pracy zgłosiło 3681 osób, w roku 2008 liczba ta była o 676 mniejsza i wyniosła 3005 osób. Biorąc pod uwagę udział osób podejmujących pracę w ogólnej liczbie wyrejestrowujących się możemy powiedzieć o nieznacznym pogorszeniu sytuacji. O ile w roku 2007 37,5% wyrejestrowanych (w ciągu 12 miesięcy) stanowili bezrobotni wyrejestrowani z tytułu podjęcia zatrudnienia, to w roku 2008 podjęcie pracy było powodem wyrejestrowania dla nieco ponad 35%

osób (tab. 1).

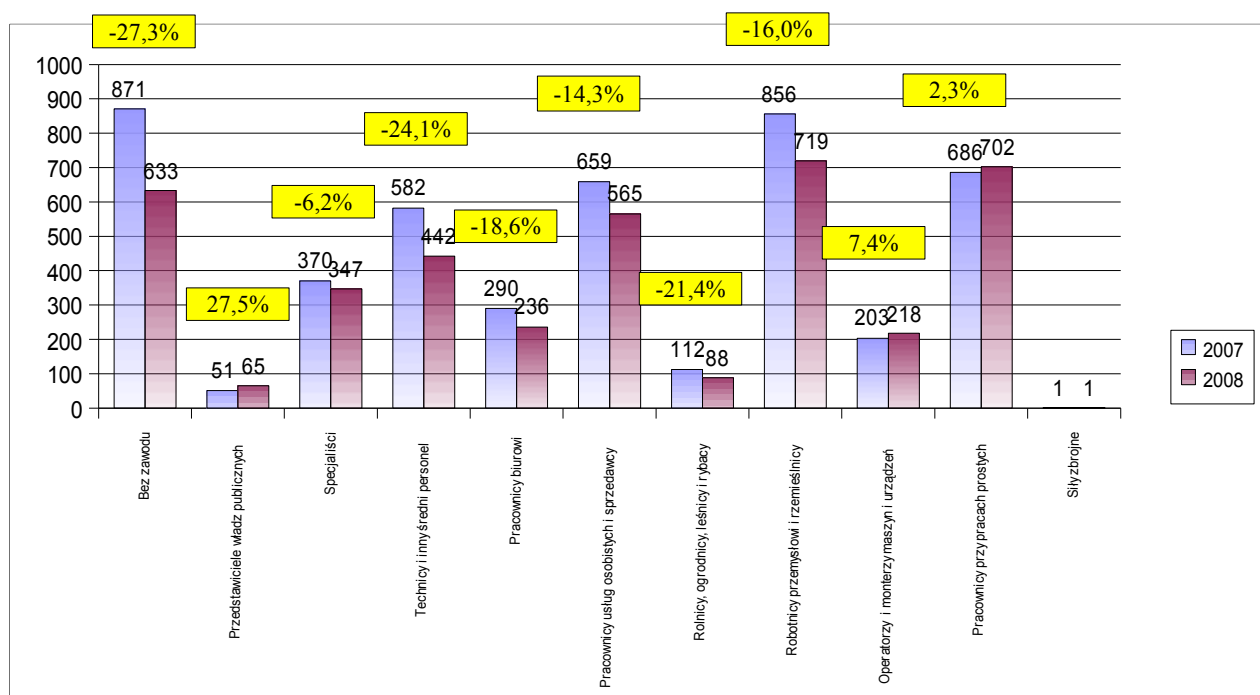
Tabela 1. Wyrejestrowani z powodu podjęcia pracy na tle ogółu wyrejestrowanych w roku 2007 i 2008.

	2007	2008
Wyrejestrowani ogółem	9793	8515
Wyrejestrowani z powodu podjęcia zatrudnienia	3681	3005

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Puławach.

Rys. 2 przedstawia zmiany w liczbie bezrobotnych wg wielkich grup zawodów, jakie nastąpiły w porównaniu z rokiem 2007.

Rysunek 2. Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodów na koniec 2007 i 2008 roku.

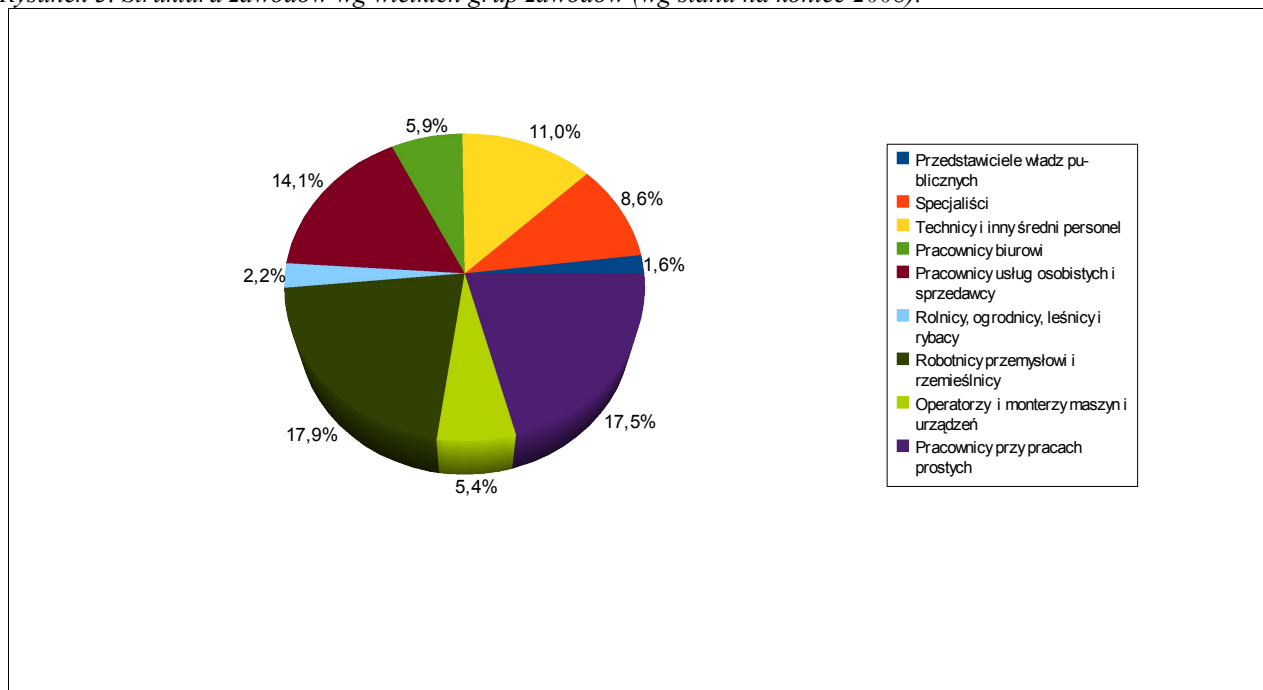
Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-1 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

W odróżnieniu od sytuacji sprzed roku, w niektórych wielkich grupach zawodów w roku 2008 nastąpił wzrost udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych. Największy wzrost, bo o ponad 27%, wystąpił w grupie przedstawicieli władz publicznych. Nieco ponad 7% więcej niż w roku 2007 wyniósł udział bezrobotnych z grupy operatorów maszyn i urządzeń. Nieznacznie, bo o 2,3% zwiększył się udział pracowników przy pracach prostych.

Największy spadek wystąpił w grupie osób nie posiadających żadnego zawodu (o 27,3%), chociaż grupa ta jest nadal bardzo liczna i stanowi 15,8% ogółu zarejestrowanych). Prawie o 1/4

zmniejszyła się grupa techników i średniego personelu technicznego. O ponad 21% zmniejszył się udział rolników. Mniejsze spadki zanotowano w grupie pracowników biurowych (spadek o 18,6%), robotników przemysłowych i rzemieślników (o 16,0%), pracowników usług osobistych (o 14,3%) oraz specjalistów (o 6,2%). Strukturę zawodów wg wielkich grup zawodów w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia rys. 3.

Rysunek 3. Struktura zawodów wg wielkich grup zawodów (wg stanu na koniec 2008).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-1 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Tabela 2. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych wg stanu na koniec 2007 i 2008 roku.

GRUPA ZAWODOWA	Udział (w %)	
	2007	2008
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY, ZAWODOWI DZIAŁACZE	0,03	-
KIEROWNICY DUŻYCH I ŚREDNICH ORGANIZACJI	0,58	1,01
KIEROWNICY MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW	0,76	0,92
SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	1,52	1,51
SPECJALIŚCI NAUK PRZYRODNICZYCH I OCHRONY ZDROWIA	1,23	1,66
SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA	1,26	1,45
POZOSTALI SPECJALIŚCI	5,7	5,65
ŚREDNI PERSONEL TECHNICZNY	4,02	3,72
ŚREDNI PERSONEL W ZAKRESIE NAUK BIOLOGICZNYCH I OCHRONY ZDROWIA	3,86	3,02
NAUCZYCIELE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU I INSTRUKTORZY	0,03	0,09
PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI	7,38	6,24
PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	6,27	5,73
PRACOWNICY OBROTU PIENIĘŻNEGO I OBSŁUGI KLIENTÓW	1,34	1,24
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	6,61	6,98
MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY	10,69	9,72

GRUPA ZAWODOWA	Udział (w %)	
	2007	2008
ROLNICY	0,79	0,5
OGRODNICY	1,81	1,74
LEŚNICY I RYBACY	0,18	0,24
ROLNICY I RYBACY PRACUJĄCY NA WŁASNE POTRZEBY	0,16	0,12
GÓRNICY I ROBOTNICY BUDOWLANI	7,45	0,09
ROBOTNICY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	7,32	6,8
ROBOTNICY ZAWODÓW PRECYZYJNYCH, CERAMICY, WYTWÓRCY WYROBÓW GALANTERYJNYCH, ROBOTNICY POLIGRAFICZNI I POKREWNI	0,21	0,27
POZOSTALI ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7,48	7,15
OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	1,08	1,18
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN	1,65	2,13
KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	2,6	3,13
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	6,64	7,33
ROBOTNICY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, RYBOŁÓWSTWIE I POKREWNI	0,92	0,62
ROBOTNICY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	10,45	12,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-1a z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Na 29 dużych grup zawodów w 12 zwiększył się udział bezrobotnych w porównaniu z końcem roku 2007. Najliczniejsze grupy to: robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług osobistych i ochrony. W porównaniu z rokiem 2007 nastąpiła zmiana w strukturze bezrobotnych wg dużych grup zawodowych – w roku 2007 największą grupą była grupa modelek, sprzedawców i demonstratorów. Duży wzrost odnotowano w grupie pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach. Spośród wymienionych najliczniejszych grup w jednej nastąpiła duża poprawa (górnicy i robotnicy budowlani – spadek udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych o 7,36%), także w jednej grupie nastąpiło pogorszenie w stosunku do roku poprzedniego (robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – wzrost udziału o 2,35%).

Jak już wcześniej wspomniano najwięcej, bo aż 633 bezrobotnych nie posiada żadnego zawodu, ponad 52% tej grupy osób stanowią kobiety. Dużą grupę osób bezrobotnych stanowią sprzedawcy (321). W tym samym okresie 2007 roku sytuacja, poza wielkościami, była taka sama.

Kolejne miejsce w 2008 roku zajęli robotnicy budowlani, których liczba wyniosła 122 osoby. W porównaniu z rokiem 2007 zawody reprezentowane najliczniej przez zarejestrowanych bezrobotnych nie zmieniły się. Czołówkę 30 zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych w końcu 2008 roku przedstawia tab. 3.

Tabela 3. Bezrobotni wg zawodów – wybrane zawody najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych w 2008 r.

Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych ogółem
Bez zawodu	633
Sprzedawca	321
Robotnik budowlany	122
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	88
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	84
Sortowacz	78
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	70
Kucharz	67
Robotnik gospodarczy	66
Sprzątaczką	57
Ślusarz	54
Murarz	50
Kierowca samochodu ciężarowego	43
Specjalista administracji publicznej	41
Szwaczka	40
Robotnik drogowy	39
Malarz budowlany	39
Magazynier	39
Kucharz małej gastronomii	38
Technik mechanik	36
Pomoc kuchenna	34
Ogrodnik – uprawa roślin ozdobnych	30
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	30
Dozorca	29
Kelner	29
Elektromonter [elektryk] zakładowy	28
Pakowacz	28
Krawiec	27
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	27
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-1 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Wymienione w tab. 3 zawody to tylko niektóre zawody spośród ponad 500 zawodów pojawiających się wśród bezrobotnych. W kolejnych latach czołówka 30 zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych nie zmienia, zmienia się natomiast nieznacznie ich udział w ogólnej liczbie.

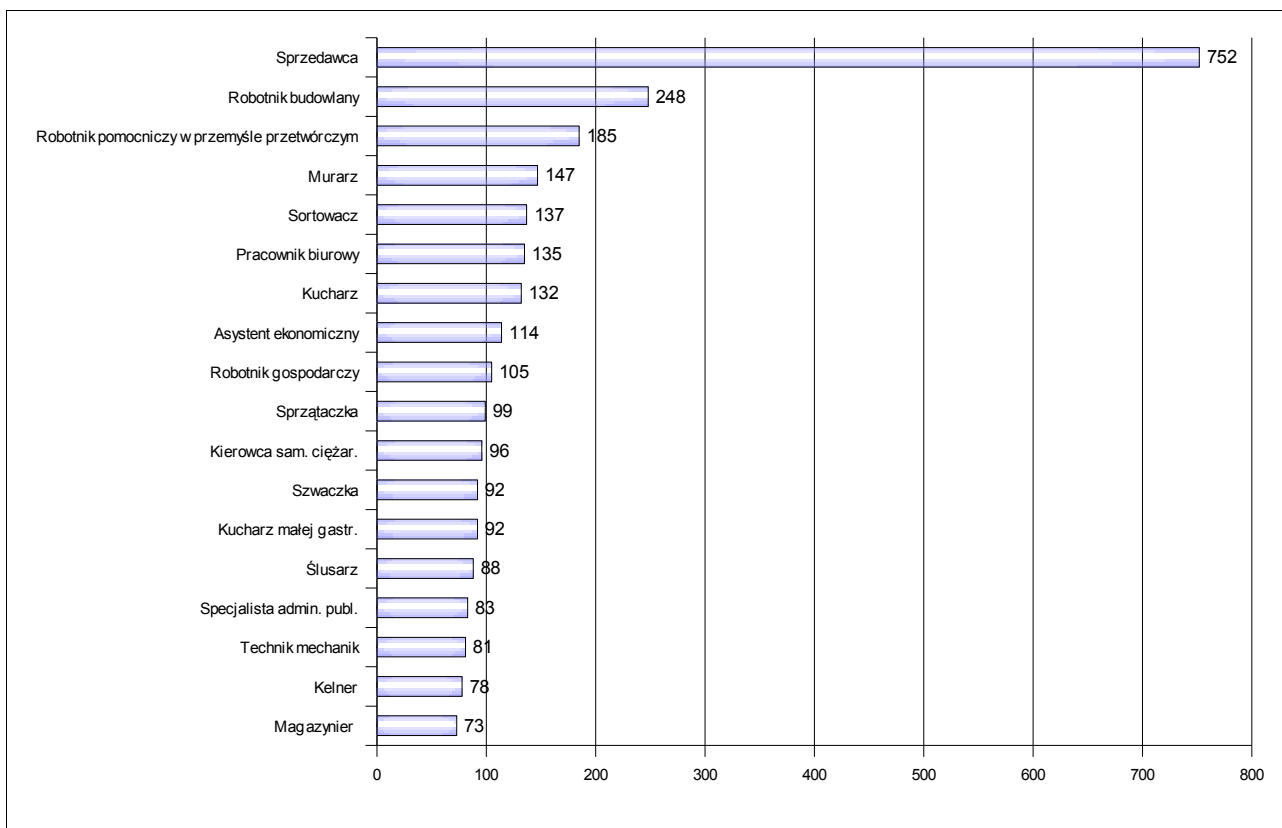

Wśród bezrobotnych mężczyzn w powiecie puławskim dominowały takie zawody jak: robotnik budowlany (122), ślusarz (54), sprzedawca (51), murarz (50), robotnik gospodarczy (46), kierowca samochodu ciężarowego (42), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (41), robotnik drogowy (39), malarz budowlany (38), technik mechanik (36), magazynier (32). Najwięcej bezrobotnych kobiet posiadało zawód: sprzedawca (270), pracownik biurowy (72), sortowacz (64), sprzątaczką (57), kucharz (54), asystent ekonomiczny (54), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (47), szwaczka (39), pomoc kuchenna (30).

Bezrobotni, którzy pozostają bez pracy powyżej 12 miesięcy, to przede wszystkim sprzedawcy (92) i osoby nie posiadające żadnego zawodu (53). Należy przy tym zauważyć duży spadek liczby długotrwale bezrobotnych sprzedawców (z 152 w 2007 roku) i osób bez zawodu (z 100 w 2007 roku). Pokazną grupę stanowią także pracownicy biurowi (34), robotnicy budowlani (19), robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym (19), sprzątaczkę (17) oraz ślusarzy (17). Często wśród tej grupy bezrobotnych pojawiali się w końcu roku 2007 także: robotnik gospodarczy, dozorca, magazynier, sortowacz, kuśnierz, elektryk zakładowy, garbarz skór futerkowych. Najwięcej zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy mężczyzn nie posiada żadnego zawodu (35), następnymi miejscami pod względem liczebności zajmują: robotnik budowlany, ślusarz, sprzedawca, dozorca, elektryk zakładowy, ładowacz, robotnik gospodarczy, malarz budowlany, kierowca samochodu ciężarowego, murarz, mechanik samochodów osobowych. Ogromna większość kobiet, które przez co najmniej 12 miesięcy poszukują pracy to sprzedawcy (niepełna 20% długotrwale bezrobotnych kobiet ogółem).

W ciągu 2008 roku do PUP w Puławach napłynęło 7850 osób, z czego około 56% napłynęło w pierwszej połowie roku. W roku 2008 rejestrowało się 70 osób mniej. Zawody osób napływających do rejestrów PUP w Puławach w dużej mierze pokrywają się z zawodami najliczniej występującymi wśród zarejestrowanych bezrobotnych. Potwierdza to rys. 4. W porównaniu z rokiem 2007 zwiększyła się liczba rejestrujących się pracowników biurowych, zmniejszył się natomiast napływ m. in. asystentów ekonomicznych i kelnerów.

Rysunek 4. Napływ bezrobotnych w 2008 roku wg wybranych zawodów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-2 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Najwięcej mężczyzn napływających do PUP w Puławach w roku 2008, podobnie jak w roku 2007, nie posiadało żadnego zawodu (625). Rejestrujący się mężczyźni w roku 2008 najczęściej reprezentowali zawód: robotnika budowlanego (248), murarza (147), sprzedawcy (111), kierowcy samochodu ciężarowego (95), ślusarza (88), robotnika pomocniczego w przemyśle przetwórczym (85), technika mechanika (81), robotnika gospodarczego (80), magazyniera (69), malarza budowlanego (63), robotnika drogowego (62), elektromontera zakładowego (61), pracownika ochrony mienia i osób (58), monter konstrukcji stalowych (55), technika elektryka (51). Najczęściej występującym wśród rejestrujących się kobiet w roku 2008 był zawód sprzedawca (641) i w roku ubiegłym liczba rejestrujących się kobiet z tym zawodem była większa od liczby rejestrujących się kobiet nie posiadających żadnego zawodu. Rejestrowane w 2008 roku kobiety często zgłaszały posiadanie następujących zawodów: sortowacz (112), pracownik biurowy (111), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (100), sprzątaczką (99), kucharz (98), asystent ekonomiczny (91), szwaczka (90), kelner (63), pomoc kuchenna (55), specjalista administracji publicznej (53), krawiec (52), kucharz małej gastronomii (51).

W tab. 4 zawarto strukturę dużych grup zawodów wg wielkości napływu bezrobotnych w 2008 roku.

Tabela 4. Struktura napływu bezrobotnych w 2008 roku wg dużych grup (kod 2-cyfrowy).

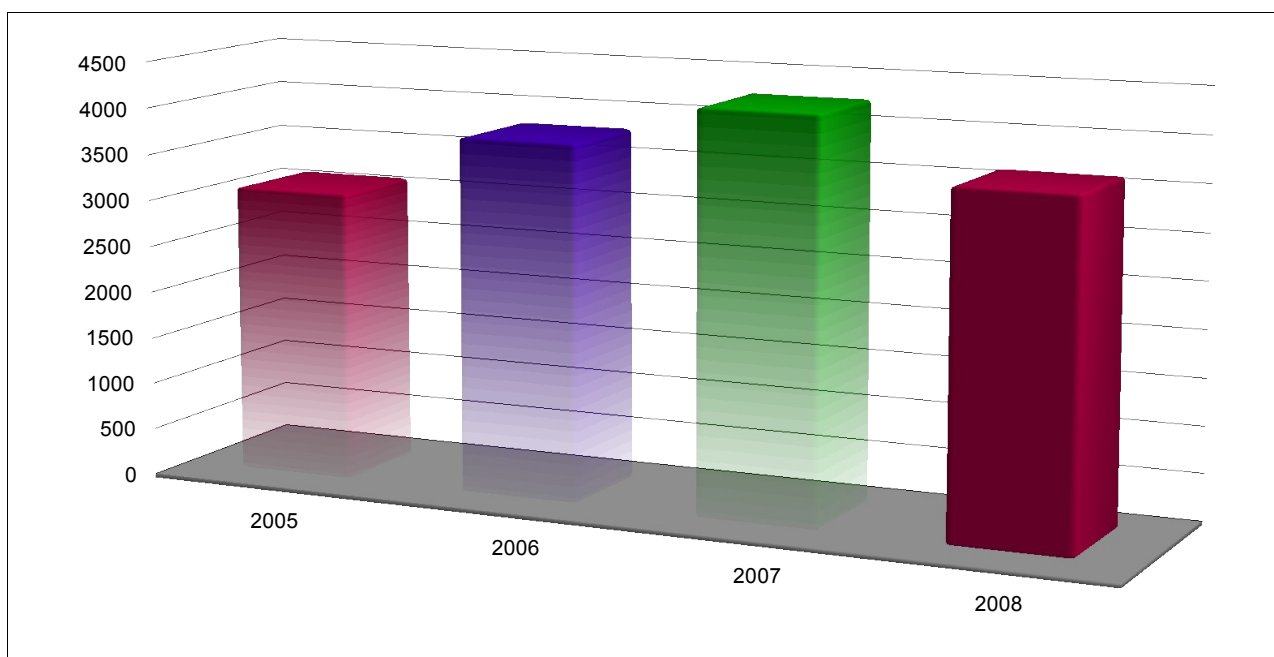
Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
SIŁY ZBROJNE	0,02	0
KIEROWNICY DUŻYCH I ŚREDNICH ORGANIZACJI	0,78	0,69
KIEROWNICY MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW	0,69	0,97
SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	1,78	1,47
SPECJALIŚCI NAUK PRZYRODNICZYCH I OCHRONY ZDROWIA	1,97	2,66
SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA	1,57	2,53
POZOSTALI SPECJALIŚCI	5,9	8,32
ŚREDNI PERSONEL TECHNICZNY	4,2	1,66
ŚREDNI PERSONEL W ZAKRESIE NAUK BIOLOGICZNYCH I OCHRONY ZDROWIA	3,64	5,04
NAUCZYCIELE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU I INSTRUKTORZY	0,08	0,16
PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI	5,78	8,23
PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	4,15	5,32
PRACOWNICY OBROTU PIENIĘŻNEGO I OBSŁUGI KLIENTÓW	1,6	2,82
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	8,4	12,08
MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY	11,61	20,24
ROLNICY	0,27	0,38
OGRODNICY	1,35	1,69
LEŚNICY I RYBACY	0,12	0
ROLNICY I RYBACY PRACUJĄCY NA WŁASNE POTRZEBY	0,03	0,03
GÓRNICZY I ROBOTNICZY BUDOWLANI	7,22	0
ROBOTNICZY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	7,04	0,19
ROBOTNICZY ZAWODÓW PRECYZYJNYCH, CERAMICY, WYTWÓRCY WYROBÓW GALANTERYJNYCH, ROBOTNICZY POLIGRAFICZNI I POKREWNI	0,17	0,09
POZOSTALI ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	6,22	7,54
OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	1,2	0,13
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN	2,08	1,03
KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	3,04	0,06
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	5,97	7,63
ROBOTNICZY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, RYBOŁÓWSTWIE I POKREWNI	0,41	0,34
ROBOTNICZY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYŚLE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	12,72	8,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-2a z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec roku 2008 w PUP w Puławach zgłoszonych było 83 ofert pracy, o 84 oferty mniej niż w analogicznym okresie roku 2007. W ciągu roku 2008 wpłynęło 3.624 ofert pracy i było to aż o 635 ofert pracy mniej niż w roku 2007. Wzrastająca od roku 2005 liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców w roku 2008 zaczęła spadać. Już w roku 2007 obserwowano zmniejszony wzrost w stosunku do roku 2006. W roku 2008 pozytywny trend odwrócił się (rys. 5).

Rysunek 5. Napływ ofert pracy w ciągu roku w latach 2005-2008.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-3 z raportu za II półrocze 2005-2008 roku dla PUP w Puławach.

Najwięcej w 2008 roku ofert pracy wpłynęło dla sprzedawców (326), pracowników biurowych (273) oraz robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym (232). Dla porównania, w roku 2007 najwięcej ofert zarejestrowano dla robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym (566). Liczba ofert dla sprzedawców niemal nie zmieniła się (322 w 2007), nieznacznie spadła liczba ofert dla robotników budowlanych (125 w 2007, 97 w 2008), wzrosła natomiast, i to o ponad połowę, liczba ofert pracy dla szwaczek (92 w 2007, 186 w 2008). Mniej ofert wpłynęło ponadto w 2008 roku dla: kierowców samochodów ciężarowych (71 w 2007, 43 w 2008), sprzątaczek (45 w 2007, 38 w 2008), murarzy (114 w 2007, 93 w 2008), kucharzy (101 w 2007, 87 w 2008), kelnerów (144 w 2007, 73 w 2008), pracowników biurowych (318 w 2007, 273 w 2008), robotników gospodarczych (189 w 2007, 73 w 2008). Zwiększyła się natomiast liczba napływających ofert pracy także w zawodach:

- kierowca operator wózków jezdniowych,
- przedstawiciel handlowy,
- elektromonter instalacji elektrycznych,

ale w roku 2008 w większości przypadków liczba napływających ofert była mniejsza (w porównaniu z rokiem 2007) tak w odniesieniu do poszczególnych kodów zawodów jak i do ogółu napływających ofert.

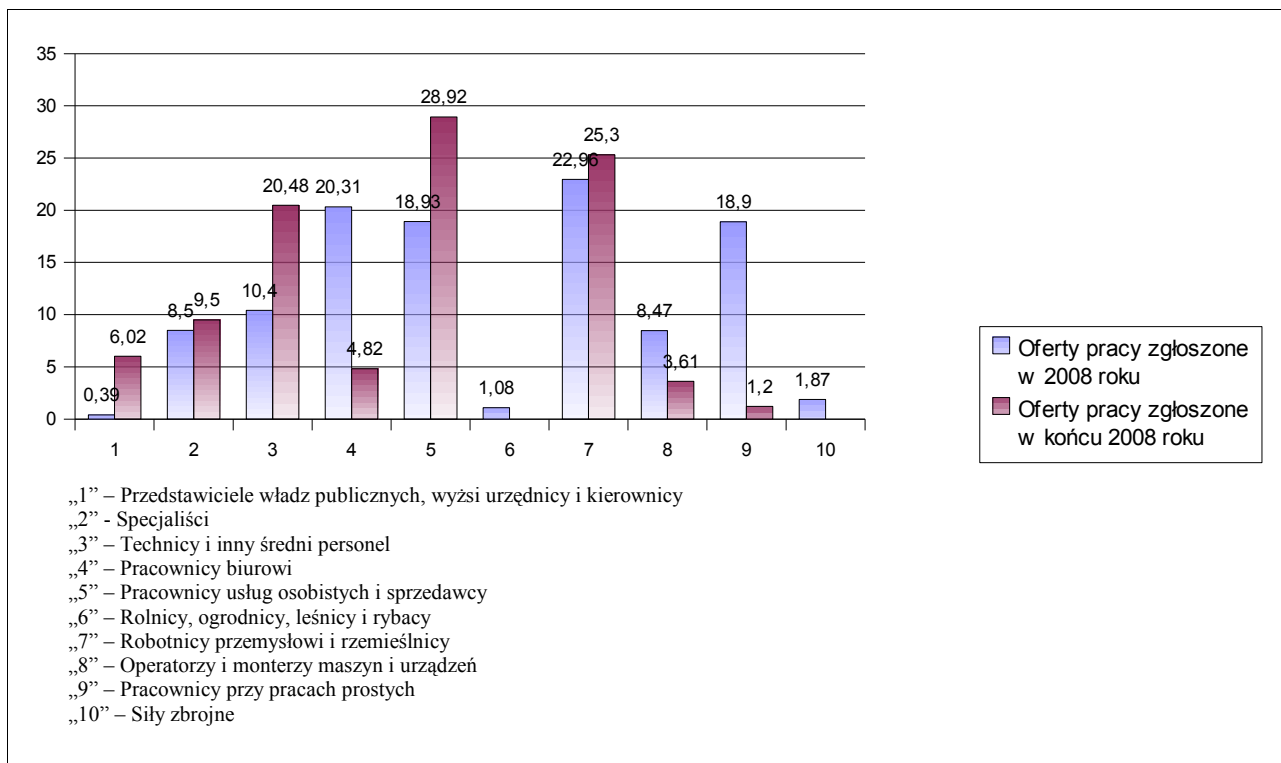
Sprzedawca, pracownik biurowy, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, szwaczka, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, murarz, kelner, pracownik ochrony mienia i osób, kierowca samochodu ciężarowego, elektromonter [elektryk] zakładowy, kucharz – w tych zawodach od 2005 roku wpływa najwięcej ofert pracy. Ale w poszczególnych latach można wskazać zawód, który dominował. W 2005 roku takim zawodem był zawód szwaczki, w 2006 – sprzedawcy. W roku 2007 na pierwsze miejsce wysunął się, plasujący się dotąd na dalszych pozycjach, zawód robotnika pomocniczego w przemyśle przetwórczym, natomiast w roku 2008 powtórzył się zawód sprzedawcy, dla którego napłynęło najwięcej ofert pracy.

Większość ofert pracy, jakie wpływały do PUP w ubiegłym roku, były realizowane w całości. Oferty pracy w zawodzie instruktor nauki jazdy tylko w połowie były wykorzystane. Niektóre oferty w ponad 70% nie były wykorzystane (kierownik małego przedsiębiorstwa, farmaceuta - farmacja apteczna). Ofert, których w ciągu roku wpływało najwięcej, w końcu roku albo już nie było (oferty wykorzystane), albo pozostała niewielka ilość. Świadczyć to może o stale chłonnym rynku, przynajmniej w przypadku większości zawodów.

Wśród ofert pracy w roku 2008 były też i takie, które nie trafiły na zainteresowanie ze strony zarejestrowanych bezrobotnych lub żadna z zarejestrowanych osób nie spełniała kryteriów określonych przez pracodawcę w ofercie pracy (dyrektor wykonawczy, prawnik legislator, zarządca nieruchomości, architekt wnętrz, programista).

Rys. 6 prezentuje strukturę ofert pracy wg wielkich grup zawodów (uwzględniające w przedstawianych danych liczbowych wszystkie zawody), na którym zestawiono oferty pracy które napłynęły do PUP w ciągu roku z ofertami, który były do dyspozycji na koniec roku. Najwięcej ofert wpłynęło z grupy 7 - „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, z grupy 4 - „Pracownicy biurowi”, z grupy 5 - „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, a także z grupy 9 - „Pracownicy przy pracach prostych”. Z wymienionych wyżej grup zawodów tylko w grupie 9 wystąpiła sytuacja niemal pełnego wykorzystania ofert pracy. Dużo ofert zostało także wykorzystanych w grupie 4. Większy napływ ofert i stale duża ich liczba na koniec roku to najprawdopodobniej dowód na to, że w tych zawodach istnieje duża rotacja – pracodawcy ciągle zgłaszają zapotrzebowanie, bezrobotni podejmują zatrudnienie krótkotrwale, powracają do rejestrów bezrobotnych, po czym pracodawcy ponownie zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników (grupa 2, 3, 5, 7).

Rysunek 6. Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w 2008 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-3a z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Opisywane wyżej sytuacje mogą być potwierdzone po dokonaniu analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, która będzie tematem trzeciego rozdziału niniejszego opracowania.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów to iloraz średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych z tym zawodem bezrobotnych. Jeżeli wskaźnik jest mniejszy od 0,9 wówczas mamy do czynienia z *zawodami nadwyżkowymi*. Wskaźnik zawierający się w przedziale domkniętym pomiędzy 0,9 a 1,1 wskazuje na *zawody zrównoważone*. Dla wskaźnika większego od 1,1 mówimy o *zawodach deficytowych*.¹

Tabela 5. Duże grupy zawodów wg wskaźnika intensywności.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
LEŚNICY I RYBACY	0
SIŁY ZBROJNE	0
ROLNICY I RYBACY PRACUJĄCY NA WŁASNE POTRZEBY	0
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIKI, ZAWODOWI DZIAŁACZE	0
KIEROWNICY MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW	0,11
ROLNICY	0,17
KIEROWNICY DUŻYCH I ŚREDNICH ORGANIZACJI	0,17
POZOSTALI SPECJALIŚCI	0,22
ŚREDNI PERSONEL W ZAKRESIE NAUK BIOLOGICZNYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,31
ŚREDNI PERSONEL TECHNICZNY	0,32
OGRODNICY	0,4
ROBOTNICY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, RYBOŁÓWSTWIE I POKREWNI	0,41
MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY	0,42
SPECJALIŚCI NAUK PRZYRODNICZYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,44
ROBOTNICY ZAWODÓW PRECYZYJNYCH, CERAMICY, WYTWÓRCY WYROBÓW GALANTERYJNYCH, ROBOTNICY POLIGRAFICZNI I POKREWNI	0,45
PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI	0,5
PRACOWNICY OBROTU PIENIĘŻNEGO I OBSŁUGI KLIENTÓW	0,5
ROBOTNICY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	0,54
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN	0,55
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	0,55
SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	0,56
ROBOTNICY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	0,58
GÓRNICY I ROBOTNICY BUDOWLANI	0,6
POZOSTALI ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	0,64

¹ Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, MGPIPS Dep. Rynku Pracy, Warszawa 2003, s. 11.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	0,65
KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	0,71
SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA	0,96
OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	1,09
PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	1,17
NAUCZYCIELE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU I INSTRUKTORZY	4,6

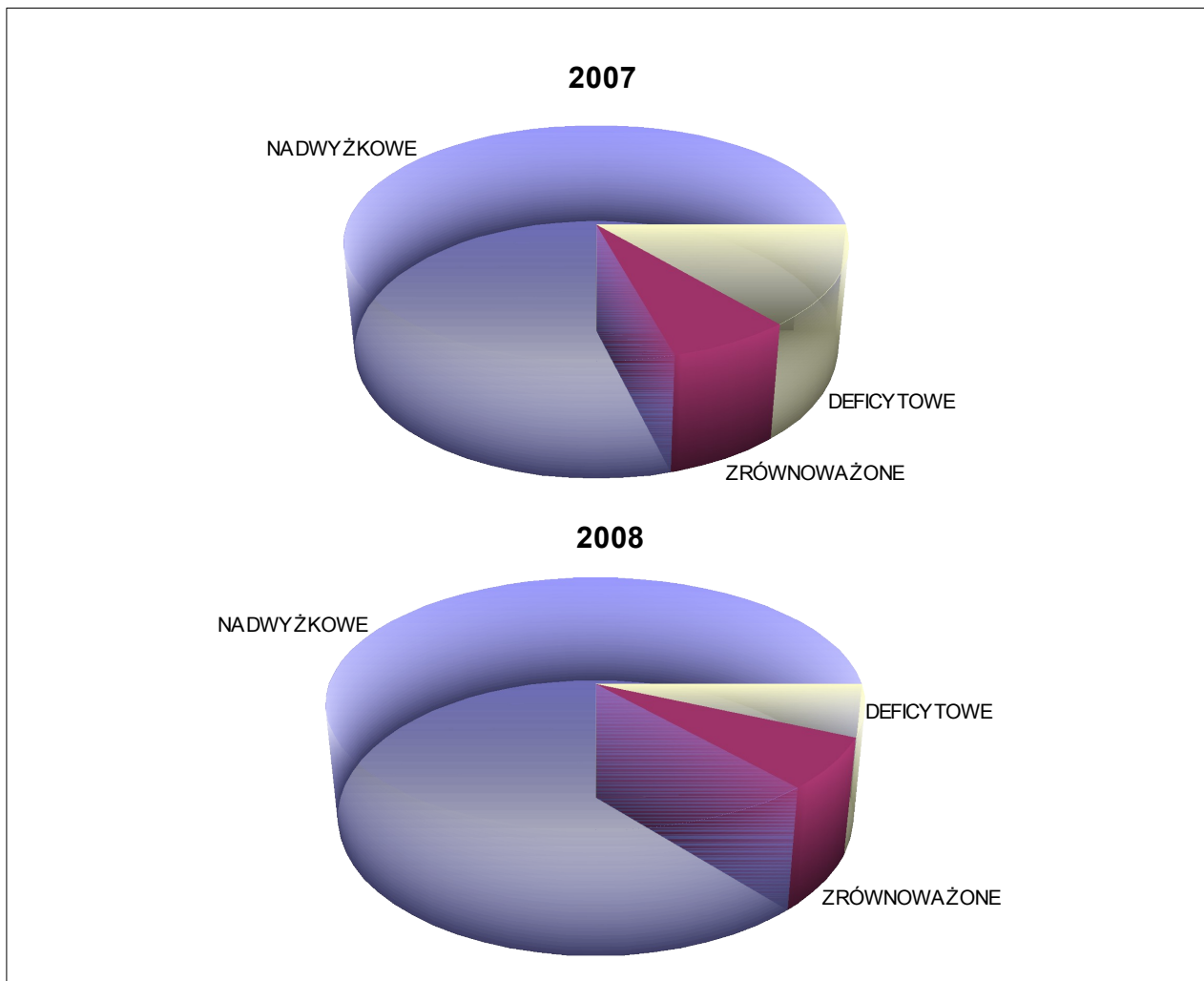
Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-5 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Tabela 5 zawiera duże grupy zawodów od najmniejszego do największego wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.

Na 30 grup prawie 87% to grupy zawodów nadwyżkowych (w roku 2007 odsetek ten wynosił 79%). Tylko dwie duże grupy kwalifikują się do zawodów zrównoważonych i dwie do zawodów deficytowych. Większy udział zawodów nadwyżkowych świadczyć może o pogorszeniu się sytuacji na puławskim rynku pracy (rys. 7). Do zawodów zrównoważonych w roku 2008 trafiły dwie grupy zawodów, które w roku poprzednim stanowiły grupy zawodów deficytowych. Mowa tu o specjalistach szkolnictwa oraz operatorach maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych. Pracownicy obsługi biurowej a także nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy pozostali w grupie zawodów deficytowych. Sytuacja ta potwierdza negatywną zmianę na rynku pracy w Powiecie Puławskim, gdzie dla coraz większej grupy zawodów brakuje ofert pracy. Zmiany wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów dla poszczególnych grup w roku 2008 w stosunku do roku 2007 nie były duże. Największy wzrost wskaźnika odnotowano w deficytowej grupie nauczycieli praktycznej nauki zawodu (pogłębienie deficytu o 2,1), największy spadek wskaźnika wystąpił natomiast w grupie operatorów maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych (spadek wskaźnika nadwyżki (deficytu) o 1,43), co doprowadziło do przejścia tej grupy z kategorii zawodów deficytowych do zawodów zrównoważonych. Zrównoważona dotąd grupa zawodów „Pracownicy przy pracach prostych” w ubiegłym roku zakwalifikowana została do zawodów nadwyżkowych.

Rysunek 7. Udział poszczególnych grup zawodów w ogólnej liczbie wg wskaźnika intensywności w roku 2006 i 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-5 z raportu za II półrocze 2007 roku dla PUP w Puławach.

Szczegółowy obraz sytuacji dla konkretnego zawodu zawierają rankingi wg 6-cyfrowego kodu zawodu. Ze względu na dużą objętość (pełna tabela rankingowa zawiera 728 zawodów) poniżej zamieszczono dwie tabele z listą 30 zawodów nadwyżkowych i 30 zawodów deficytowych.

Tabela 6. Lista 30 zawodów nadwyżkowych wg 6-cyfrowego kodu zawodu.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"712401"	Brukarz	0,88
"713603"	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,83
"828102"	Monter aparatury i urządzeń chemicznych	0,83
"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	0,83
"933104"	Robotnik magazynowy	0,8
"422201"	Recepcjonista	0,79
"741203"	Piekarz	0,79
"712301"	Cieśla	0,76
"712501"	Meliorant	0,75
"222202"	Inżynier technologii żywności	0,75
"223903"	Fizjoterapeuta	0,75
"832201"	Kierowca autobusu	0,73
"322401"	Masażysta [zawód szkolny: Technik masaży]	0,71
"724102"	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,71
"913303"	Prasowaczka [ręczna]	0,7
"914103"	Robotnik gospodarczy	0,7
"232121"	Nauczyciel techniki	0,67
"713803"	Monter rurociągów przemysłowych	0,67
"347102"	Plastyk	0,67
"725201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych [telemonter]	0,67
"331101"	Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	0,67
"734502"	Introligator poligraficzny	0,67
"224101"	Pielęgniarka	0,67
"342204"	Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	0,67
"512201"	Kucharz	0,66
"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,66
"512301"	Bufetowy [barman]	0,65
"713501"	Monter/składacz okien	0,64
"712102"	Murarz	0,63
"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	0,63

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-4 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Tabela 7. Lista 30 zawodów deficytowych wg 6-cyfrowego kodu zawodu.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	10,75
"915290"	Pozostali portierzy, woźni i pokrewni	6
"724212"	Elektromonter układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej	5
"214203"	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	5
"713704"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	4
"724405"	Elektromonter sieci trakcyjnej	4
"331105"	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	4
"214602"	Inżynier technologii chemicznej	4
"315201"	Diagnosta samochodowy	4
"422202"	Rejestratorka medyczna	3,75
"341901"	Asystent bankowości	3,67
"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	3,6
"233104"	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	3,5
"341201"	Agent ubezpieczeniowy	3,5
"512203"	Szef kuchni [kuchmistrz]	3
"811104"	Operator maszyn urabiających i ładujących	3
"721304"	Blacharz budowlany	3
"412104"	Fakturzystka	3
"422103"	Pracownik biura podróży	3
"233201"	Nauczyciel przedszkola	2,86
"346103"	Opiekunka środowiskowa	2,5
"714102"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	2,5
"343201"	Księgowy [samodzielny]	2,5
"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	2,02
"743604"	Szwaczka	2,02
"214208"	Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne	2
"823104"	Wulkanizator	2
"815401"	Aparatowy procesów chemicznych	2
"242904"	Prawnik legislator	2
"322904"	Protetyk słuchu	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-4 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Wśród zawodów nadwyżkowych (o najwyższym wskaźniku intensywności) znalazły się 4 zawody z **grupy drugiej** (specjaliści) – inżynier technologii żywności, fizjoterapeuta, pielęgniarka, nauczyciel techniki, a także 4 zawody z **grupy trzeciej** - masażysta, instruktor amatorskiego ruchu artystycznego, spedytor, plastyk, recepcjonista z **grupy czwartej** oraz 3 zawody z **grupy piątej** – kucharz, bufetowy, pracownik ochrony mienia i osób. W roku 2008 w grupie zawodów nadwyżkowych wystąpili także przedstawiciele **grupy ósmej** (operatorzy

i monterzy maszyn i urządzeń) - monter aparatury i urządzeń chemicznych, kierowca autobusu a także **grupy dziewiątej** - prasowaczka [ręczna], robotnik gospodarczy, robotnik magazynowy. Jednak najwięcej bo 13 na 30 zawodów pochodzi z **grupy siódmej** robotników przemysłowych i rzemieślników. Z grupy tej wyróżniono m. in. zawody:

- murarz,
- cieśla,
- brukarz,
- meliorant,
- monter/składacz okien,
- monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych,
- monter rurociągów przemysłowych,
- mechanik samochodów ciężarowych,
- elektromechanik pojazdów samochodowych,
- elektromonter [elektryk] zakładowy,
- monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych [telemonter],
- introligator poligraficzny,
- piekarz.

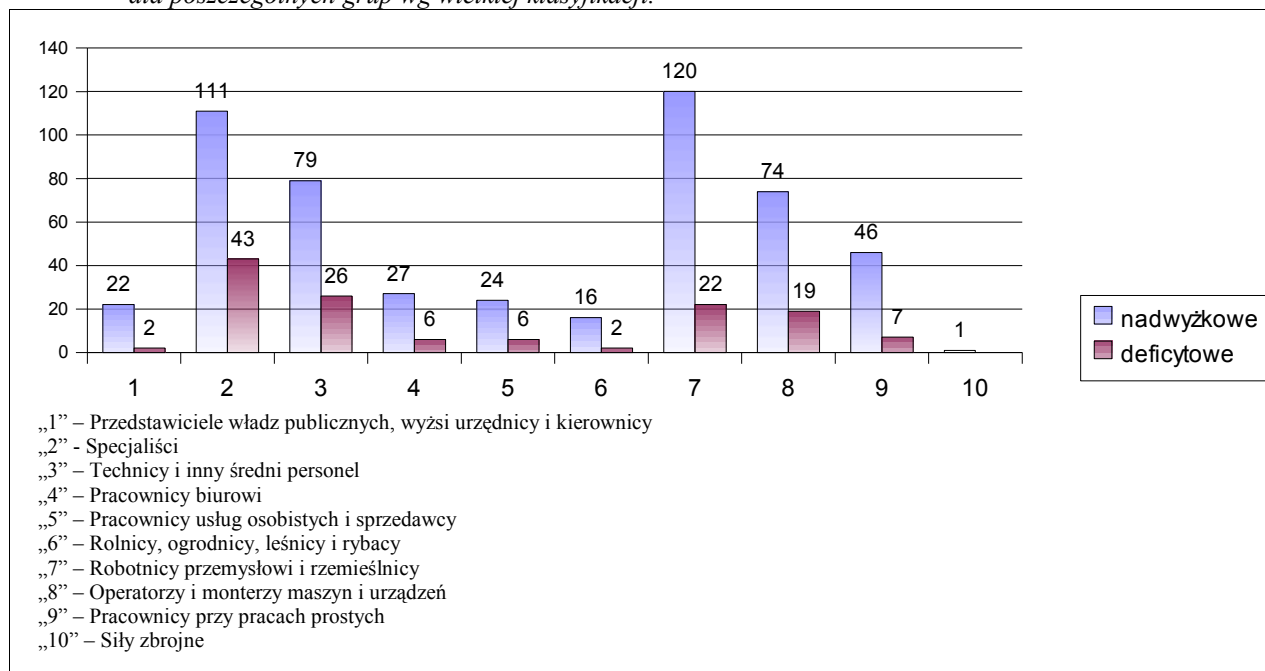
Warto zaznaczyć, że wskazano tu zawody nadwyżkowe z najwyższymi wskaźnikami intensywności. Oznacza to, że wielkości ich wskaźników zbliżają się do wartości 0,9, a więc do granicy zawodów zrównoważonych. Wśród zawodów nadwyżkowych znajduje się jeszcze 491 innych zawodów z kodem 6-cyfrowym, z czego dla 364 zawodów wskaźnik ten wyniósł zero a dla wielu nieznacznie przekroczył zero. Sytuacja osób posiadających te zawody jest wyjątkowo trudna, związana jest przede wszystkim z brakiem ofert pracy.

Wymienione w tab. 7 zawody deficytowe o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) stanowią będą grupę zawodów bardziej poszukiwanych przez pracodawców. Brak tu zawodów z **grupy pierwszej** wielkiej klasyfikacji zawodów (m.in. kierownicy), oraz z **grupy szóstej** (rolnicy, ogrodnicy, leśnicy) i **dziesiątej** (siły zbrojne). Najwięcej zawodów deficytowych o najwyższym wskaźniku intensywności występuje wśród robotników przemysłowych i rzemieślników oraz techników. Braki na rynku pracy są także wśród specjalistów. Poszukiwani są również pracownicy biurowi. W roku 2008 najbardziej deficytowym zawodem okazał się elektromonter instalacji elektrycznych. Wysoki wskaźnik deficytu uzyskały zawody: agent ubezpieczeniowy, nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej, kierowca operator wózków jezdniowych, asystent bankowości, rejestratorka medyczna, inżynier technologii chemicznej, nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu, diagnosta samochodowy, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, elektromonter sieci trakcyjnej, inżynier budownictwa – budownictwo ogólne, elektromonter układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej.

Dla pełniejszego zobrazowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Puławskim wg 6-cyfrowego kodu zawodu na rys. 8 przedstawiono 10 grup zawodów wg wielkiej

klasyfikacji z podziałem na zawody deficytowe i nadwyżkowe w każdej z tych grup. Dzięki wykresowi możemy wskazać na grupy z największą liczbą zawodów nadwyżkowych (grupa 7, 2, 3, 8) czy deficytowych (grupa 2, 7, 3, 8), a jednocześnie zauważyć jak wielka jest przewaga zawodów deficytowych nad nadwyżkowymi w ramach jednej grupy.

Rysunek 8. Liczba zawodów deficytowych i nadwyżkowych z kodem 6-cyfrowym dla poszczególnych grup wg wielkiej klasyfikacji.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-4 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Przy przewadze zawodów nadwyżkowych, z którą mamy do czynienia wśród bezrobotnych PUP w Puławach w roku 2008 szczególnie gdy dla większości z nich nie wpływają oferty pracy, istnieje duże ryzyko powstawania wśród osób posiadających taki zawód tzw. zjawiska długotrwałego bezrobocia. Stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wg stanu na koniec roku do liczby zarejestrowanych w tym zawodzie wg stanu na koniec roku to **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie**.² Dzięki temu wskaźnikowi można dokonać ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, a następnie zbadać, czy potwierdza się teza o zależności pomiędzy zawodami nadwyżkowymi a tymi, które powodują długotrwałe bezrobocie.

W tab. 8 zamieszczono zawody wg 2-cyfrowego kodu zawodu od najwyższego do najniższego wskaźnika długotrwałego bezrobocia. Najwyższy wskaźnik w roku 2008 jest dwukrotnie niższy od najwyższego wskaźnika w roku 2007 a osiągnęła go ponownie (poprzednio w roku 2006) grupa leśników i rybaków. Nauczyciele praktycznej nauki zawodu w roku 2008 ze wskaźnikiem 0,33 zajmują piątą pozycję (w roku ubiegłym wskaźnik długotrwałego bezrobocia dla tej grupy wyniósł 1).

² Na podstawie: „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Departament Rynku Pracy MGPIPS, s. 12, Warszawa 2003.

Tabela 8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w roku 2008 wg 2-cyfrowego kodu zawodu.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"63"	LEŚNICY I RYBACY	0,5
"61"	ROLNICY	0,41
"41"	PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	0,4
"13"	KIEROWNICY MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW	0,35
"33"	NAUCZYCIELE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU I INSTRUKTORZY	0,33
"23"	SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA	0,33
"91"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	0,29
"12"	KIEROWNICY DUŻYCH I ŚREDNICH ORGANIZACJI	0,29
"52"	MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY	0,28
"72"	ROBOTNICY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	0,26
"71"	GÓRNICY I ROBOTNICY BUDOWLANI	0,22
"73"	ROBOTNICY ZAWODÓW PRECYZYJNYCH, CERAMICY, WYTWÓRCY WYROBÓW GALANTERYJNYCH, ROBOTNICY POLIGRAFICZNI I POKREWNI	0,22
"42"	PRACOWNICY OBROTU PIENIĘŻNEGO I OBSŁUGI KLIENTÓW	0,21
"74"	POZOSTALI ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	0,21
"81"	OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	0,2
"83"	KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	0,19
"93"	ROBOTNICY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	0,18
"82"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN	0,18
"22"	SPECJALIŚCI NAUK PRZYRODNICZYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,16
"34"	PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI	0,16
"51"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	0,14
"31"	ŚREDNI PERSONEL TECHNICZNY	0,13
"21"	SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	0,12
"24"	POZOSTALI SPECJALIŚCI	0,1
"92"	ROBOTNICY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, RYBOŁÓWSTWIE I POKREWNI	0,1
"32"	ŚREDNI PERSONEL W ZAKRESIE NAUK BIOLOGICZNYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,07
"62"	OGRODNICY	0,05
"01"	SIŁY ZBROJNE	0
"64"	ROLNICY I RYBACY PRACUJĄCY NA WŁASNE POTRZEBY	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-7 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

Odnosząc się do danych monitoringu zawodów za rok 2007 możemy wskazać grupy, dla których udział zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wg stanu na koniec roku do liczby zarejestrowanych w tym zawodzie wzrósł. Są to następujące grupy (wg kodu 2-cyfrowego):

- pozostali specjaliści,
- robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni,
- rolnicy,

- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- specjaliści szkolnictwa.

W przypadku pozostałych grup udział się nie zmienił (tylko w przypadku sił zbrojnych) lub zmniejszył.

Długotrwałe bezrobocie nie powinno występować, podobnie jak w roku 2007 wśród specjalistów, średniego personelu medycznego czy robotników pomocniczych w rolnictwie i ogrodników. Nieco większe wskaźniki długotrwałego bezrobocia wystąpiły w roku 2008 wśród średniego personelu technicznego i pracowników usług osobistych i ochrony. Pracownicy biurowi, pracownicy przy pracach prostych w handlu, kierownicy małych przedsiębiorstw, rolnicy, leśnicy i rybacy – to z kolei grupy zawodów narażonych na długotrwałe bezrobocie.

Wskaźnik szansy uzyskania ofert pracy w zawodzie to stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w zawodzie w badanym roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie w badanym roku.³ W 2008 roku największy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy mieli nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy, dla której to grupy zawodów (wg kodu dwucyfrowego) wyniósł on 0,96 a także operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych ze wskaźnikiem 0,21. Grupy:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń,
- specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia,
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie,
- górnicy i robotnicy budowlani,
- operatorzy i monterzy maszyn,
- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- pracownicy obsługi biurowej,
- pracownicy usług osobistych i ochrony,
- kierowcy i operatorzy pojazdów,
- specjaliści szkolnictwa

uzyskały wskaźnik od 0,10 do 0,16. Najmniejszą szansę uzyskania oferty mieli leśnicy i rybacy, pracownicy sił zbrojnych, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze, rolnicy, kierownicy małych przedsiębiorstw, kierownicy dużych i średnich organizacji.

Analizując grupy zawodów wg kodów 4-cyfrowych (elementarne grupy zawodów) najwyższy wskaźnik był wyższy od najwyższego wskaźnika uzyskanego w 2007 r. o 1,22 i wyniósł 2,33.

³ Na podstawie: „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Departament Rynku Pracy MGPIPS, s. 11-12, Warszawa 2003.

Wskaźnik ten uzyskali monterzy wyrobów złożonych. Wysoki wskaźnik (powyżej 2) odnotowano w 2008 roku dla czyścicieli butów i innych świadczących usługi na ulicach oraz dla monterów wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów. Ponadto:

- operatorzy maszyn górniczych i pokrewni uzyskali wynik 0,51
- operatorzy wózków podnośnikowych - 0,53
- bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej - 0,67
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy - 0,67
- pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani - 0,73
- monterzy wyrobów z drewna - 0,81
- nauczyciele przedszkoli - 0,95
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy - 0,96
- pracownicy usług domowych i pokrewni - 1
- elektrycy budowlani i pokrewni - 1,79

Dużo niższy, bliski zeru, wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy i co za tym idzie większe trudności w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia mieli m.in:

- technicy technologii żywności,
- operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych,
- rolnicy produkcji roślinnej,
- opiekunki dziecięce,
- optycy,
- ekonomiści,
- technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni,
- inżynierowie elektronicy i telekomunikacji,
- dekarze,
- technicy mechanicy,
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna,
- zaopatrzeniowcy,
- nauczyciele szkół specjalnych,
- betoniarze,
- lekarze weterynarii,
- specjaliści do spraw finansowych,
- technicy informatycy,
- technicy elektrycy,
- pielęgniarki,
- archiwiści i muzealnicy,
- kierowcy samochodów osobowych,
- programiści,
- specjaliści do spraw rynku nieruchomości,

- kucharze,
- pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej,
- ogrodnicy terenów zieleni,
- inżynierowie mechanicy,
- nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- sekretarki,
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle,
- kierowcy samochodów ciężarowych,
- chemicy,
- inżynierowie chemicy,
- elektrycy,
- księgowi,
- operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów,
- inżynierowie elektrycy,
- technicy farmaceutyczni.

Średnia miesięczna liczba ofert pracy wyniosła zero między innymi dla takich zawodów jak: telefoniści, położne, policjanci, robotnicy leśni i pokrewni, operatorzy aparatury medycznej, pomoce domowe i sprzątaczkę, operatorzy urządzeń do obróbki drewna, operatorzy maszyn tkackich, dziewiarskich i pokrewni, kuśnierze i pokrewni.

W tab. 9 zamieszczono 30 grup zawodów elementarnych z największym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy.

Tabela 9. Grupy zawodów z największym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy w roku 2008.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
Monterzy wyrobów złożonych	3,5
Monterzy wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów	2,33
Czyszciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	2
Elektrycy budowlani i pokrewni	1,79
Pracownicy usług domowych i pokrewni	1
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,96
Nauczyciele przedszkoli	0,95
Monterzy wyrobów z drewna	0,81
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,73
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	0,67
Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	0,67
Operatorzy wózków podnośnikowych	0,53
Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	0,51
Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	0,5
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,47

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
Inżynierowie elektrycy	0,33
Technicy farmaceutyczni	0,33
Animatorzy kultury	0,33
Asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej*(zawód szkolny: Technik organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej - obejmuje grupę elementarną 3477)	0,33
Operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni	0,33
Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	0,33
Szklarze i pokrewni	0,29
Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,29
Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowani	0,28
Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów	0,28
Formierze odlewniczy i pokrewni	0,28
Monterzy linii elektrycznych	0,27
Architekci, urbaniści i pokrewni	0,27
Lakiernicy* (zawód szkolny: Lakiernik - obejmuje grupę elementarną 7142)	0,25
Krojczowie	0,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-1/P-11 z raportu za II półrocze 2008 roku dla PUP w Puławach.

WNIOSKI

Rok 2008 charakteryzował zarówno dalszy spadek poziomu bezrobocia w Powiecie Puławskim jak i też lekki wzrost, który rozpoczął się wcześniej niż zwykle (kiedy związany był ze wzrostem sezonowym), tj. na przełomie sierpnia i września. Ten wcześniejszy wzrost bezrobocia mógł być związany z rozpoczynającym się ogólnoswiatowym kryzysem gospodarczym (tak przynajmniej można wnioskować, mając wiedzę nt. ogromnego skoku (o 1,1 punktu procentowego) poziomu bezrobocia w miesiącu styczniu 2009 i dalszym jego wzrostem).

Pomimo tego wydaje się, że ubiegły rok był na puławskim rynku pracy lepszy niż w latach poprzednich – na podobnym poziomie utrzymał się udział podejmujących zatrudnienie w ogólnej liczbie wyrejestrowujących się (ok. 35% wyrejestrowań to podjęcia pracy). W ciągu całego roku do PUP w Puławach napłynęło 70 osób mniej niż w roku 2007. Dla wielu zawodów w roku 2008 wskaźniki szansy uzyskania oferty pracy były wyższe niż w roku poprzednim. Niewątpliwie dobrym zjawiskiem jest zmniejszenie udziału osób bezrobotnych nie posiadających żadnego zawodu w ogólnej liczbie zarejestrowanych. Pozytywną zmianą jest także mniejszy udział tych osób, a także największej ze względu na posiadany zawód grupy sprzedawców, w grupie zawodów generujących długotrwale bezrobocie.

Utrzymująca się dotąd zwykła tendencja w napływie ofert pracy do urzędu w 2008 roku wyhamowała. Spadła liczba ofert pracy napływająca do PUP w Puławach i spadek ten był dosyć duży. Na koniec 2008 roku było o 84 oferty mniej (prawie o połowę) niż na koniec roku 2007. W ciągu 12 miesięcy 2008 wpłynęło o 635 ofert pracy mniej. Mniejsza ich liczba na koniec okresu sprawozdawczego nie wynika więc tylko z ich wykorzystania (choć nadal większość z nich jest realizowana, rynek pracy po stronie bezrobotnych jest nadal bardzo chłonny). W roku 2008 najwięcej ofert pracy mogli znaleźć sprzedawcy, pracownicy biurowi oraz robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym.

Większość zawodów występujących wśród bezrobotnych to niestety nadal zawody nadwyżkowe. Najwięcej zawodów deficytowych o najwyższym wskaźniku intensywności występowało wśród elektromonterów instalacji elektrycznych, elektromonterów układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej, inżynierów budownictwa (budownictwo ogólne). Braki na rynku pracy były także wśród specjalistów. Poszukiwani byli również technicy i inny średni personel techniczny.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wyrejestrowani z powodu podjęcia pracy na tle ogółu wyrejestrowanych w roku 2007 i 2008.....	5
Tabela 2. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych wg stanu na koniec 2007 i 2008 roku.....	6
Tabela 3. Bezrobotni wg zawodów – wybrane zawody najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych w 2008 r.....	8
Tabela 4. Struktura napływu bezrobotnych w 2008 roku wg dużych grup (kod 2-cyfrowy).....	11
Tabela 5. Duże grupy zawodów wg wskaźnika intensywności.....	15
. Tabela 6. Lista 30 zawodów nadwyżkowych wg 6-cyfrowego kodu zawodu.....	18
Tabela 7. Lista 30 zawodów deficytowych wg 6-cyfrowego kodu zawodu.....	19
Tabela 8. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w roku 2008 wg 2-cyfrowego kodu zawodu.....	22
Tabela 9. Grupy zawodów z największym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy w roku 2008.....	25

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Stopa bezrobocia w latach 2007 i 2008.....	4
Rysunek 2. Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodów na koniec 2007 i 2008 roku.....	5
Rysunek 3. Struktura zawodów wg wielkich grup zawodów (wg stanu na koniec 2008).....	6
Rysunek 4. Napływ bezrobotnych w 2008 roku wg wybranych zawodów.....	10
Rysunek 5. Napływ ofert pracy w ciągu roku w latach 2005-2008.....	12
Rysunek 6. Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w 2008 roku.....	14
Rysunek 7. Udział poszczególnych grup zawodów w ogólnej liczbie wg wskaźnika intensywności w roku 2006 i 2007.....	17
Rysunek 8. Liczba zawodów deficytowych i nadwyżkowych z kodem 6-cyfrowym dla poszczególnych grup wg wielkiej klasyfikacji.....	21